

1. Een oogst zonder offers

Heb je weleens héél erg uitgekeken naar iets, iets wat uiteindelijk heel erg tegenviel? Bijvoorbeeld een vakantie: het léék zo mooi: een prachtig vakantiehuis in een schitterende omgeving. Maar in het huis hing een vieze lucht, het stonk vreselijk, en er waren zoveel muggen dat je binnen de kortste keren onder de bulten zat... Halverwege de vakantie ging je gewoon maar terug naar huis, weg uit die ellende. Zo'n teleurstelling, maar dan op véél grotere schaal, dát is waar het over gaat in Psalm 126. Het volk Israël was gedeporteerd, vanuit Jeruzalem naar het verre Babel. Maar na zeventig jaar ballingschap mocht het volk terug naar huis. En wat staat er dan in vers 1 en 2? 'Toen de HERE de gevangenen van Sion terug deed keren, waren wij als mensen die droomden. Toen werd onze mond vervuld met lachen en onze tong met gejuich.' Het leek zó geweldig, het was een droom die uitkwam! Maar de droom veranderde in een nachtmerrie. Want Jeruzalem was één grote zwartgeblakerde puinhoop. En de nieuwe bewoners van het land stelden zich vijandig op. De teruggekeerde Joden werden bedreigd. En tot overmaat van ramp was er misoogst en honger. En daarom gaat de Psalm verder in vers 4: 'HERE, breng een omkeer in onze gevangenschap, zoals waterstromen in het zuiden.' 'HEER, verander onze situatie, breng een keer in ons lot!' Zoals in de woestijn een droge rivierbedding zómaar, ineens kan veranderen in een kolkende rivier, als het gaat regenen in de bergen. Want de bodem is kurkdroog en neem tgeen water op: alles stroomt meteen naar die rivierbedding, en in een mum van tijd verandert alles! We hebben er vorige week een video van gezien. En dan vers 5 en 6:

'Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaïen. Wie het zaad draagt en dat zaait, gaat al wenend zijn weg; maar hij zal zeker terugkomen met gejuich, en zijn schoven dragen.' Wat bedoelt de dichter hiermee? De beste toelichting die ik ooit heb gelezen komt uit het verslag van een zendeling, Dell Tarr, die jarenlang werkte in de Sahel, dat grote steppegebied net ten zuiden van de Sahara-woestijn in West-Afrika. Gedurende vier maanden is er regen: mei, juni, juli en augustus. De rest van het jaar is het er kurkdroog. Geen druppel regen. In die vier maanden moet het gebeuren. De boeren verbouwen dan sorghum, of kafferkoren. 'Oktober en november, dat zijn heerlijke maanden,' schrijft Dell Tarr. 'De schuren zijn vol. Het graan wordt gemalen en er wordt een dikke pap van gekookt. De mensen draaien daar balletjes van, halen het door een heerlijke saus, en eten net zoveel tot ze vol zitten. Op die volle maag kunnen ze 's nachts heerlijk slapen. In december wordt de voorraad al kleiner. De meeste gezinnen ontbijten niet meer. In januari eet bijna iedereen nog maar één keer per dag. In februari wordt ook die maaltijd kleiner. In maart zie je de eerste ziekteverschijnselen, vooral bij de kinderen. Op een halve maaltijd per dag red je het niet, dat gaat niet lang goed.' 'April,' zo schrijft Dell Tarr, 'april is de maand waar ik nog altijd gruwelijke herinneringen aan heb. 's Morgens bij het ochtendgloren hoor je de baby's al huilen. De meeste dagen gaan voor de mensen voorbij met alléén 's avonds één kopje dunne pap. En dan, onvermijdelijk, gebeurt het. Op een dag rent er een jongetje van zes, zeven jaar, opgewonden naar zijn vader. "Papa! Papa! We hebben graan! We hebben koren!" "Jongen, je weet toch dat we al weken bijna geen graan meer hebben?" "Jawel, we hebben het wel!" roept de jongen. "In de hut waar de geiten staan, daar hangt een leren zak aan een balk, ik ben omhooggeklimmen en ik heb zelf gevoeld. Het zit erin, pap, echt waar! Mama kan nu weer deeg maken, en van die lekkere balletjes, en dan kunnen we weer lekker slapen!" Dan staat die vader daar, en hij kijkt zijn zoon verdrietig aan. "Jongen, dat kunnen we niet doen," legt hij zachtjes uit. "Dat graan, dat is voor het komende regenseizoen. Die zak die daar hangt, dat is voor ons het verschil tussen leven en dood. We wachten op de regen, en dan moeten we het gebruiken."

Als dan de regen komt, eindelijk, in mei, dan ziet de jongen, hoe zijn vader de zak van de balk haalt, en het meest onbegrijpelijke gaat doen, wat hij zich ooit kan indenken. Dat kostbare graan, waar ze zó heerlijk van kunnen eten, dat gooit hij weg! Hij strooit het zo maar uit in de modder! Waarom? Omdat hij gelooft in de

oogst! Het zaad is van hem. Hij kan ermee doen wat hij wil. Dat zaaien, dat uitstrooien van het zaad, dat doet hem zóveel pijn, dat hij huilt. En dat is wat de Afrikaanse predikanten zeggen, als ze preken over Psalm 126: "Broeders en zusters, dit is Gods wet van de oogst. Verwacht niet dat je blij kunt oogsten, als je niet met tranen hebt gezaaid." Daar in Afrika, en ook in het Midden-Oosten, in Jezus' tijd, weten ze dat een oogst nóóit komt als je niet bereid bent om offers te brengen. En offers doen pijn. Er is geen oogst zonder tranen, je kunt niet maaïen zonder lijden.

2. Jezus ziet de méns, en die is zo kostbaar voor Hem...

En als we dan de stap naar Mattheüs 9 maken, dan ziet Jezus al die mensen. Hij komt overal, hebben we gelezen. Vers 35: 'En Jezus trok rond in al de steden en dorpen en gaf onderwijs in hun synagogen, en Hij predikte het Evangelie van het Koninkrijk en genas iedere ziekte en elke kwaal onder het volk.' Zie je dat?



Jezus gaat ook naar de dorpen, ook waar maar een paar mensen zijn. Hij had natuurlijk ook anders kunnen denken: 'Ik heb maar weinig tijd, Ik moet zoveel mogelijk mensen bereiken, ik ga alleen naar de steden, waar ik grote groepen mensen kan toespreken.' Maar nee, Jezus gaat ook naar de dorpen. Want Hij heeft oog voor ieder mens. En iedereen heeft het nodig: dat goede nieuws van God, de boodschap dat Hij van je houdt en dat Hij op je wacht. Wist je dat, trouwens? Misschien ben je hier zomaar een keer binnengewandeld, of je kijkt mee, thuis. Wist je dat God zoveel van jou houdt dat Hij op je wacht? Dat Hij van je houdt?

Wist je dat God verlangt naar persoonlijk contact met jou? En dat dat ook mogelijk is, dat je een band met Hem krijgt? Jezus, Hij ziet ál die mensen, en Hij weet: 'Voor hén ben Ik gekomen, zij zijn de oogst!' En wat bedoelt Jezus dan met die oogst? De oogst, dat zijn alle mensen die in Jezus gaan geloven. De oogst, daar horen jij en ik bij, als we Jezus Christus volgen, als we achter Hem aangaan. Jezus ziet al die mensen en Hij weet: 'Voor hén ben Ik gekomen, en voor hen zal Ik binnenkort Mijn leven geven, voor hen zal Ik naar het kruis gaan, voor hen zal Ik Mijn opofferen. Voor hun zonden zal Ik de straf gaan dragen, Ik zal Mijn hélemaal geven om hén gelukkig te maken.' Jezus weet het: geen oogst zonder pijn, zonder tranen, zonder lijden. Geen oogst zonder offers. Maar als Hij om Zich heen kijkt, dan beseft Hij d's te meer hoe belangrijk het is, hoe belangrijk die óógst is. Kijk maar in vers 36: 'Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben.' Weet je, als jij en ik door de binnenstad lopen, dan zien we al die mensen wel, maar dóét dat je ook veel? Ik moet heel eerlijk zeggen: ik let niet zo op de mensen, ik ga mijn eigen weg. Soms is er weleens iemand aan wie je ziet dat die persoon het zwaar heeft. En dat raakt me dan wel. Maar Jezus heeft oog voor ieder mens. Hij ziet de vermoeide ogen, de donkere wallen van het slaapttekort, hij ziet de diepe denkrimpels in iemands voorhoofd, de diepe groeven in iemands gezicht. Jezus, Hij ziet de smekende blikken, en de grote ogen vol angst, vol verdriet en ook vol hoop. 'Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen...' Ik vind dat zulke bijzondere woorden, zo liefdevol, zo warm, zo teer... En waarom was Hij 'met innerlijke ontferming bewogen over hen'? '... omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben.' Dat woord 'vermoeid', dat is de vertaling van een woord in het Griekse origineel, dat je ook anders kunt vertalen. Je kunt ook zeggen: 'beschadigd, gehavend'. Denk aan een schaap dat vastgezeten heeft in een doornstruik, een gehavend schaap, rood van het bloed. Jezus heeft oog voor ieder van die mensen: gehavende mensen, beschadigde mensen, vermoeide mensen... '... zoals schapen die geen herder hebben.' Je zult maar een schaap zijn zonder herder. Wie zorgt er dan voor je? Niemand. Wie wijst je de weg naar een groene weide, waar gras is om te eten? Niemand. Wie brengt je bij het frisse water? Niemand. Wie beschermt je tegen een wolf? Niemand. Wie komt je opzoeken, als jij verdwaald bent? Niemand. Wie verbindt je pootje, als dat gekneusd is? Niemand. Wie zegt er troostende woordjes en

streelt je over je kop, als jij beeft van de zenuwen? Niemand... 'Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben.' Maar God zij dank, hier is een herder. De goede herder, die van binnen geraakt wordt, intens geraakt wordt door wat Hij ziet en door wat Hij hoort. Wie wijst je de weg naar een groene weide, waar gras is om te eten? De goede herder! Wie brengt je bij het frisse water? De goede herder! Wie beschermt je tegen een wolf? De goede herder! Wie komt je opzoeken, als jij verdwaald bent? De goede herder! Wie verbindt je pootje, als dat gekneusd is? De goede herder! Wie zegt er troostende woordjes en streelt je over je kop, als jij beeft van de zenuwen? De goede herder...

3. Voor de grote oogst zijn veel arbeiders nodig

Alleen... Hij ziet ál die mensen, mensen die Hem zó nodig hebben. En Hij weet: 'Dit is de oogst! Voor déze mensen ga Ik Mijn leven opofferen. Om deze mensen te redden zal Ik geselschap worden, en geslagen, en uitgescholden, en bespuugd, en vermoord.' En dan zegt Jezus in vers 37 en 38: 'De oogst is wel groot, maar er zijn weinig arbeiders. Bid daarom tot de Here van de oogst dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitzendt.' Jezus gelooft in een grote oogst. Al die mensen hebben iemand nodig, die hen komt helpen, námens de goede Herder. De grote Herder zoekt mensen die met Hem mee willen herderen. Want inderdaad, de oogst is groot, Jezus heeft helemaal gelijk gekregen! Inmiddels zijn er wereldwijd zo'n 2,5 miljard mensen christen. Maar wij... geloven wij eigenlijk in een grote oogst? Geloof jij daarin? Ik keek deze week in de spiegel en vroeg me af: 'Geloof ik in een grote oogst?' En nu even heel eerlijk, en ook heel kritisch, naar mezelf en naar ons samen. Hebben wij ooit als kerkenraad elkaar de vraag gesteld: 'Wat doen we als ons kerkgebouw te klein wordt?' Nog nooit. Hebben we ooit onszelf de vraag gesteld: 'Wie kunnen we gaan opleiden om nieuwe mensen te helpen om christen te worden?' We hebben ons nog nooit die vraag gesteld. Dit voorjaar is er wél een Alpha-cursus vanuit Noorderlicht, maar wij als De Samaritaan, wij doen niet mee, want we konden geen coördinator vinden... 'De oogst is groot', zegt Jezus, maar geloven we eigenlijk wat Jezus zegt? In de jaren '90 zou dit kerkgebouw worden verkocht en gesloopt. Er waren nog nauwelijks kerkgangers. En de Prinsekerk, achter het station, zou ook verkocht worden. Tot er een zakenman was, die anderhalf miljoen gulden op tafel legde, en zei: 'Ik koop die twee kerken, ik stop ze in een stichting en ik verhuur ze aan de Hervormde Gemeente, want er kan een tijd komen dat ze weer nodig zijn.' En nu, dertig jaar later, zitten er elke zondag in die twee kerkgebouwen sámen... ongeveer 1200 mensen! Kijk, die zakenman – hij leeft niet meer – die zakenman geloofde in een grote oogst! En hij kreeg gelijk! En een jaar of acht, negen geleden maakte het College van Kerkrentmeesters een flinke som geld vrij, en ze zeiden: 'Dat geld is bestemd voor nieuwe initiatieven, om nieuwe mensen te bereiken.' Zij geloofden in een grote oogst. En er is al veel gebeurd! Noorderlicht is eerder al ontstaan, zo'n 13 jaar geleden, en is nu een grote gemeente. ICF-Noord is nu zes jaar geleden ontstaan en is een bloeiende interculturele kerk. Eigenlijk groeit het om ons heen, maar we zijn er nog niet erg op ingesteld. De tijd waarin we nú leven is uniek. Ik heb me deze week verdiept in de christelijke influencers op social media. Dat zijn de zendelingen van nu, twintigers. En het is niet te geloven, het bereik dat zij hebben. Rhodé Kok uit Nieuwerkerk aan den IJssel, 21 jaar, heeft 290.000 volgers op TikTok en 165.000 abonnees op YouTube. Zaar Goedemans, 22 jaar, heeft 433.000 volgers op Instagram en 1,5 miljoen volgers op TikTok. Glen Fontein heeft 600.000 volgers op Instagram en 1,9 miljoen volgers op TikTok. Onder jonge mensen is het christelijk geloof hot, besef je dat? Er werd bij ons aangebeeld, een jonge gast kwam een cadeautje aanbieden namens de PostcodeLoterij, natuurlijk om je daar klant van te maken. Annette deed open en kreeg een praatje, en ze vertelde dat wij ons wat afzijdig houden van loterijen, vanuit ons christelijk geloof. Zijn hele gezicht ging stralen. Hij zei: 'Zijn jullie christen? Ik heb me net in november laten dopen!' Een poosje geleden leidde ik een begrafenis. Ik vertelde in mijn toespraak over de groei van het aantal jongeren dat interesse

heeft in het christelijk geloof. Na afloop kwam er een jonge man naar me toe. 'Ik ben zo iemand,' zei hij tegen mij. 'Kunt u mij raad geven? Wat voor bijbelvertaling kan ik het beste aanschaffen?'

4. Wat is nú onze taak? Bidden en beschikbaar zijn!

We leven in een tijd van ongelooflijke openheid. En we weten niet hoe lang dit duurt. En daarom is des te meer de vraag: 'Wat moeten we nú doen? In deze tijd? Wat is nú onze taak?' Jezus geeft het antwoord, vers 37 en 38: 'De oogst is wel groot, maar er zijn weinig arbeiders. Bid daarom tot de Here van de oogst dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitzendt.' Als we dus nadenken, als gemeente, wat ons te doen staat, in deze unieke tijd, vól openheid, dan is dit het eerste: bidden! Bidden om arbeiders! Want er is overall personeelstekort. Maar waar loop jij nou tegen een personeelstekort aan? Nou, misschien in het ziekenhuis. 'Mevrouw, mijnheer, we hebben zulke lange wachtlijsten.' Misschien loop je aan tegen het personeelstekort op scholen. Grote klassen, want ja, er is niemand te vinden. Misschien loop je aan tegen het personeelstekort bij jou op het werk, waardoor jij jezelf eigenlijk niet ziek durft te melden. Maar dit personeelstekort, Góds personeelstekort, is dat iets waar je van wakker ligt? 'Bid!' zegt Jezus, 'Bid daarom tot de Heer van de oogst dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitzendt.' Bidden! Dat is dus wat Jezus zegt. Is dat eigenlijk niet een heel vreemde opdracht? Je zou verwachten dat Jezus zou zeggen: 'Jongens, allemaal de handen uit de mouwen! Alle hens aan dek! Meewerken, kom op!' Maar dat zegt Hij niet. Hij zegt: 'Ga bidden of Gód mensen roept en uitzendt in de oogst.' Waarom zegt Jezus dat? Nou, stel je voor, dat het zomer is, en dat jij aan het wandelen bent op een dijk, ergens in de Hoekse Waard. En beneden aan de dijk is een groot veld met aardbeiplanten. En je ziet er ook mensen aan het werk, een stuk of vijf. En je denkt: 'Dat is toch veel te weinig, voor dat hele grote veld.' Dus je roept naar die plukkers: 'Hebben jullie wel genoeg handjes?' 'Nee', roepen ze terug, 'veel te weinig!' Jij denkt: 'Ach ik heb toch vrij', en je roept terug: 'Zal ik komen helpen?' Wat zouden ze dan roepen? Dan kunnen ze zeggen: 'Ja, kom maar, ga maar aan het werk.' Maar als ze even nadenken zullen ze iets anders roepen: 'Ja, fijn! Kom en help ons oogsten! Maar loop éérs even naar de boerderij, daar is de boer, hij kan je dan aannemen en hij kan je dan zeggen wat je moet doen.' Natuurlijk, je kunt zómaar aan het werk gaan. Maar dat is niet Gods wil. Wat zegt Jezus? 'Bid de Heer van de oogst...' God is de Heer van de oogst, Hij neemt mensen in dienst, Hij weet wie welke talenten heeft, Hij laat zien waar jij nodig bent, en waar jij tot je recht komt. Maar als je bidt: 'Here, geef toch arbeiders!' dan is de kans wel heel groot dat Hij jouzélf óók inschakelt. Deze week was ik daarvoor aan het bidden. 'Here God, wat kunnen wij nou doen? In deze bijzondere tijd, met zóveel openheid? Er moeten in deze stad zóveel mensen rondlopen, die interesse hebben, vooral jonge mensen. Wat kunnen wij doen, Here?' En toen ik dat aan het bidden was, toen werd ik eraan herinnerd, dat al heel wat mensen hun weg naar De Samaritaan gevonden hebben door het bord dat hier aan dit gebouw hangt, aan de kant van de Gordelweg. Zo'n bord, dat heeft zin. En toen moest ik denken aan de Gordelweg, waar veel van die sandwichborden staan, om de lantarenpalen heen. En ik dacht: 'Als we dat nou eens doen, al is het maar bij wijze van proef: een aantal van die borden, een paar weken hier in Rotterdam-Noord. Er zijn vast mensen die daarvoor wat willen doneren, en dan zetten we die mooie, nieuwe afbeelding van de kerk erop, die ook op de folder staat, met daarbij: "Kom thuis bij God. Lislein, elke zondag, 10 en 17 uur." En dan bidden we of we mensen welkom mogen heten.' Ik vroeg het aan het dagelijks bedtuur van de kerkenraad, het moderamen. En zij zeiden: 'Dat is helemaal niet zo'n gek idee.' Wat denk je, zullen we het doen? 'De oogst is groot,' zegt Jezus. En die oogst, die heeft véél tranen gekost. Die oogst, die grote oogst, die heeft bloed gekost. Het bloed van Jezus, aan het kruis. Maar... 'Wie met tranen zaaien zullen met gejuich maaïen.' Bid je mee, om arbeiders? En als God jou roept, ben je dan beschikbaar? Het gaat om al die mensen, 'vermoeid, beschadigd, gehavend, verstrooid, als schapen zonder herder...' Het gaat ook om jouzelf. Jij mag het weten en je mag het doorgeven: 'Er is een Herder, een goede Herder. Hij roept ook jou! Kom thuis bij God!' Amen.